

Rozwody w Polsce

data aktualizacji: 2022.01.26

Instytucja małżeństwa w ostatnich latach przeżywa poważny kryzys. Coraz mniej par decyduje się na zawarcie formalnego związku. Niestety, również coraz więcej par małżeńskich decyduje się na formalne rozstanie zamiast starać się o utrzymanie związku. Ale niekiedy nawet starania nie pomagają i wieloletnie nieraz małżeństwa stają w obliczu rozvodu. Jak przedstawia się obecnie sytuacja rozwodów w Polsce?

Statystyki dotyczące rozwodów

Rozwody przeprowadzane są w sądach okręgowych jako pierwszej instancji. W pierwszym półroczu 2021 roku sądy w całym kraju odnotowały niemal 38,7 tys. pozwów. Jest to o około 14 proc. więcej, niż w pierwszym półroczu roku 2020. Pandemia koronawirusa wprawdzie spowolniła tempo rozpoznawania pozwów rozwodowych, ale nie wpłynęła na zmniejszenie ich liczby. Przeciwnie – na skutek zmian w systemie pracy (przejście na pracę zdalną) wiele małżeństw, które do tej pory pracowały w osobnych firmach, zaczęło pracować razem w domu, do tego w towarzystwie dzieci, którymi trzeba było się opiekować. Dochodziły do tego normalne domowe obowiązki. Nie wszystkie pary poradziły sobie psychicznie z nową sytuacją i część z nich podjęła decyzję o rozwodzie.

Jednak nie to jest główną przyczyną rozwodów w Polsce. Na pierwszym miejscu niezmiennie od wielu lat jest niezgodność charakterów; wg danych GUS to 42 proc. Drugie miejsce (22 proc.)

zajmuje zdrada jednego z małżonków, trzecie (16 proc.) – alkoholizm. Sporadycznie rozwodzimy się z powodu nieporozumień na tle finansowym, konfliktów z rodziną współmałżonka, trudności mieszkaniowych, długiej rozłąki lub niedopasowania seksualnego.

Znacznie częściej składają pozew rozwodowy kobiety – niemal 70 proc. wszystkich spraw. Najwięcej rozwodów odnotowuje się wśród małżeństw o stażu 15 i więcej lat oraz powyżej 20 lat, kiedy dzieci stają się samodzielne. Najwięcej par rozwodzi się bez orzekania o winie, co zdecydowanie przyspiesza postępowanie. 14 proc. rozwodów sądy orzekają z winy męża, 3 proc. z winy żony i 4 proc. z winy obu stron.

Trzykrotnie częściej rozwodzą się małżeństwa zamieszkałe w miastach niż na wsi, co wiąże się z nieco odmienną obyczajowością (większym zwracaniem uwagi na opinię rodziny, sąsiadów, księdza, itp.), a także z trudniejszym dostępem do usług adwokackich na wsi.

Formalności rozwodowe

Pozew o rozwód może złożyć każdy z małżonków. Należy do niego dołączyć skrócony akt małżeństwa oraz skrócone akty urodzenia dzieci. Po uiszczeniu stałej opłaty 600 zł składa się komplet dokumentów we właściwym dla miejsca zamieszkania sądzie okręgowym.

O ile sąd ma dokonać także podziału majątku, dodatkowa opłata wynosi 300 zł, jeżeli projekt sposobu podziału jest zgodny, a 1000 zł – jeżeli zgodny nie jest. Przy korzystaniu z usług adwokata w sądzie trzeba wnieść do właściwego urzędu miasta opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, a także uiścić honorarium adwokata. To ostatnie następuje po rozprawie.

Jeżeli rozwód ma nastąpić bez orzekania o winie, nie jest konieczne powoływanie świadków, a proces przebiega znacznie krócej. Przy orzekaniu o winie czas trwania sprawy uzależniony jest od liczby wniosków dowodowych, zeznań świadków, wzajemnych roszczeń, itp.

Osoby w trudnej sytuacji finansowej mogą złożyć wraz z pozvem wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych; załącza się do niego oświadczenie o stanie majątkowym. Osoby te mogą również wnioskować do sądu o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Rodzaje dowodów w sprawie rozwodowej

Jeżeli sąd ma orzec rozwód z orzeczeniem winy, małżonek składający pozew powinien dostarczyć jak najwięcej dowodów winy pozwanego współmałżonka. Zasadniczym dowodem jest przesłuchanie stron i ma charakter obligatoryjny. Jednym z najważniejszych dowodów jest przesłuchanie świadków – im więcej, tym lepiej dla strony powołującej. Nie mogą to jednak być małoletni przed ukończeniem 13 lat oraz dzieci stron przed ukończeniem 17 lat. Najbliższa rodzina może odmówić składania zeznań.

Innymi istotnymi dowodami są dokumenty, zarówno urzędowe, jak i prywatne. Urzędowe składa się wraz z pozvem, natomiast prywatnymi mogą być listy, wydruki e-maili lub wiadomości sms, umowy, zaświadczenia lekarskie lub opinie biegłych.

Wywiad środowiskowy to dowód, który ma znaczenie w sprawie orzeczenia co do wykonywania władzy rodzicielskiej, jeżeli strony nie mogą się w tej kwestii porozumieć. Ustalane są warunki, w jakich dzieci żyją i są wychowywane. W skomplikowanych przypadkach sąd może zasięgnąć opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno – Konsultacyjnego. Z kolei opinie biegłych mają znaczenie w przypadku np. choroby psychicznej małżonka, uzależnienia od alkoholu, narkotyków, hazardu, itp.

W wielu wypadkach przydatne są inne dowody: filmy, zdjęcia, taśmy dźwiękowe, itp., świadczące np.

o niedochowaniu wierności przez pozwanego małżonka. Niekiedy trudno jest je zdobyć; warto wówczas skorzystać z usług agencji detektywistycznej, np. poznańskiej Detektyw Sektor - <https://detektyw-sektor.pl/>. Profesjonaliści detektywi w dyskretny sposób skompletują materiał dowodowy dla sądu, w tym także pobiorą materiał do badań DNA, jeżeli potrzebne będą do potwierdzenia lub zaprzeczenia ojcostwa. Zajmą się również zbadaniem źródeł dochodów małżonka dla celów alimentacyjnych na rzecz dzieci i ewentualnie drugiego małżonka. Współpracujący z agencją prawnicy mogą reprezentować klienta przed sądem podczas rozprawy. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie <https://detektywspark.pl/>.

Artykuł sponsorowany.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/66562-rozwody-w-polsce>